

Υπομονή στον γάμο υπό προθεσμία;

[Ορθοδοξία](#) / [Ποιμαντική](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης](#)

Η υπομονή δεν είναι υπό προθεσμία. Δεν κάνω υπομονή κοιτώντας το... ρολόι, για να ξεσπάσω μετά. Γιατί αυτό δείχνει όχι μόνον ότι δεν έχω υπομονή, αλλά δεν έχω και την ποιότητα που απαιτείται. «Ο υπομενίας εις τέλος ούτος σωθήσεται» βεβαίωσε ο Κύριος. Μία υπομονή δηλαδή που τελικώς είναι μία χαρισματική κατάσταση, η οποία δωρίζεται - καλύτερα: κερδίζεται από τον πιστό σε συνεργασία με τον Κύριο - στον βαπτισμένο άνθρωπο. Δεν μπορεί ένας άπιστος, ένας μη βαπτισμένος να χαρακτηρίζεται από τη χάρη αυτή, γιατί δεν έχει την ενίσχυση του Κυρίου. Μπορεί να είναι εκ φύσεως υπομονετικός, όπως λέμε, αλλά θα έλθει κάποια στιγμή που μπορεί να υποστεί τη σημαία της φυσικής του αυτής προδιάθεσης· και ασφαλώς δεν θα έχει την υπομονή ως εφελτήριο για την πορεία της τελείωσης. Ο πιστός, ο εν επιγνώσει πιστός εννοείται, που έστω και λίγο κατανοεί το μεγαλείο της δωρεάς της ενσωμάτωσής του στον Χριστό μέσα στην Εκκλησία, παλεύει στην υπομονή, γιατί την εντάσσει στην προοπτική της πνευματικής του εξέλιξης. Ξέρει γιατί υπομένει. Κι επειδή ξέρει, γι' αυτό και επιμένει στην... υπομονή. Μέχρι

πότε; «Μέχρι τέλους».

Ο πιστός λοιπόν έτσι σκέπτεται: «Θα υπομείνω κι ας πεθάνω. Γιατί τότε θα μ' αναστήσει πνευματικά ο Κύριος». Σαν τον καλόγερο που αναφέρει το Γεροντικό που αντιμετώπιζε λογισμούς φυγής από το μοναστήρι. Και κάθε φορά που έρχονταν οι λογισμοί αυτοί, έβγαζε από την τσέπη του ένα χαρτί που είχε καταγράψει την απόφασή του αυτή: «Θα μείνω μέχρι τέλους κι ας πεθάνω». Κι όχι μόνον βεβαίως δεν πέθανε, αλλά χαριτώθηκε ιδιαιτέρως από τον Θεό, γενόμενος ένας όσιος σπουδαίος ασκητής. Το ίδιο όμως δεν κάνει ή δεν πρέπει να κάνει κι ένας έγγαμος; Δεν είναι το μοναστήρι το μόνο πεδίο πνευματικής δράσης και προκοπής· είναι και η οικογένεια. Γιατί αυτά τα δύο, για την Εκκλησία μας, το μοναστήρι και η οικογένεια, θεωρούνται οι δύο κεντρικοί δρόμοι για την πορεία του ανθρώπου. Ό,τι λοιπόν ισχύει στο μοναστήρι, το ίδιο ισχύει και πρέπει να ισχύει και για τον έγγαμο. Γι' αυτό και η υπόσχεση που δίνει ένας καλόγερος όταν κείρεται μοναχός, ότι θα παραμείνει στο μοναστήρι και στην καλογερική «έως τέλους», αυτή ισχύει και για τον έγγαμο, όταν εν επιγνώσει μπαίνει στα «δεσμά» του γάμου και της συζυγίας. «Εκείνοι που αλλάζουν εύκολα Μοναστήρι, (και σχέση θα προσθέταμε, χωρίς να αλλοιώσουμε νομίζουμε τον όσιο Ιωάννη της Κλίμακος που το καταγράφει), είναι τελείως απρόκοφτοι. Διότι τίποτε δεν συντελεί τόσο στην ακαρπία, όσο η έλλειψη υπομονής».

Τι συγκεκριμένα μπορεί να αποτελεί πειρασμό για έναν έγγαμο, προκειμένου να θέλει να διαλύσει ίσως τη σχέση του και να σηκωθεί να φύγει; Το «γκρέμισμα» της ψευδαίσθησης του τέλειου ή της τέλειας συζύγου. Δεν είναι λίγες οι φορές που ξεκινάει κανείς μία σχέση, κι εννοείται σχέση σοβαρή, θεωρώντας ότι ο άλλος είναι ό,τι καλύτερο μπορεί να υπάρξει στον κόσμο τούτο – δεν έχει αδυναμίες, δεν έχει παραξενιές, δεν είναι δηλαδή άνθρωπος. Κι έρχεται η ωμή πραγματικότητα, που αποκαλύπτει ότι και ο άλλος τελικά είναι απλός... άνθρωπος. Γιατί μέσα στη σχέση, μέσα στον γάμο μάλιστα, φανερώνεται ο άνθρωπος στην αλήθεια του. Στη σχέση, την καθημερινή και δεσμευμένη, «ξεγυμνώνεται» ψυχικά – δεν μπορεί να κρυφτεί ούτε να παίξει θέατρο. Λοιπόν, εκεί απαιτείται η υπομονή. «Θα υπομείνω έως τέλους», γιατί εγώ διάλεξα τον άνθρωπό μου, γιατί ξέρω ότι έχει αδυναμίες, αλλά παρ' όλα αυτά τον αγαπώ και μαζί του θα βαδίσω για να ξεπεράσουμε και τις δικές του και τις δικές μου αδυναμίες, προκειμένου να ζήσουμε Αυτόν που είναι «ὁ ἀρχηγὸς τῆς πίστεώς μας τελειωτῆς Ἰησοῦς».

Τι άλλο προσβάλλει την αρετή της υπομονής; Ο ερχομός των παιδιών. Μα τα παιδιά δεν είναι δεδομένο ότι θα έχουν τα ανάλογα προβλήματα για να ζήσουν, να μεγαλώσουν, να καθοδηγηθούν, να διαπαιδαγωγηθούν; Ποιος είπε ότι τα παιδιά είναι άγγελοι; «Ἐπιμελῶς ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ», σημειώνει ἡ Γραφή. Η υπομονή ιδίως σε σχέση με τα παιδιά είναι

δεδομένη. Αλλά είναι η ευκαιρία του αγιασμού του ανθρώπου. Είναι η ευκαιρία που δίνει ο ίδιος ο Κύριος. Πόσα δεν έχουν πει επ' αυτού οι άγιοι Πατέρες μας, και εσχάτως οι όσιοι της εποχής μας, Πορφύριος, Παΐσιος, Ιάκωβος, Εφραίμ Κατουνακιώτης! «Υπομονής χρειάν ἔχετε», ἀκοῦμε οι ἕγγαμοι καθημερινά από τον απόστολο. Αλλά την υπομονή εκείνη, που δεν λειτουργεί σαν τη χύτρα που είναι έτοιμη να σηκώσει και να σκάσει το καπάκι της, την υπομονή που δεν κατανοείται ως η κατάσταση που την ασκώ γιατί δεν μπορώ να κάνω αλλιώς. Μια τέτοια υπομονή φέρνει προβλήματα, ψυχολογικά αλλά και σωματικά, δημιουργεί πολλές φορές καρκίνους, δημιουργεί εντάσεις που δυστυχώς αυτοί που τα πληρώνουν τις περισσότερες φορές είναι τα παιδιά.

Οπότε, η καλλιέργεια της πνευματικής ζωής, με την υπομονή στη βάση της, αλλά και στο ύψωμά της και στην κορυφή της, είναι μάλλον μονόδρομος. Να υπομένω χαρούμενα, γιατί αγαπώ τον σύντροφό μου, γιατί μπορώ να τον βοηθώ στην υπέρβαση της αδυναμίας του, γιατί μαζί μπορούμε να κερδίσουμε τον Παράδεισο, γιατί βρισκόμαστε μαζί, και μαζί με τον Χριστό, στο μέγαλωμα των παιδιών μας. Και τι μου αποκαλύπτεται τελικά στην πορεία αυτή; Ότι η υπομονή αυτή με κάνει έξυπνο. Έξυπνο όχι μόνον από πλευράς φυσικής – κι αυτό γίνεται, γιατί πιέζομαι να βρίσκω λύσεις μπροστά σε θεωρούμενα αδιέξοδα! – αλλά κυρίως από πλευράς πνευματικής. Τι εννοούμε; Η επιμονή στη σχέση, η εν επιγνώσει υπομονή, με σπρώχνει αναντίρρητα σε έναν δρόμο διαρκούς αλλαγής. Πρόκειται για την αλλαγή του εαυτού μου, καθώς με κάνει να υπερβαίνω τα εξογκώματα του χαρακτήρα μου, τις «γωνίες» μου να τις κάνει στρογγυλές. Υπάρχει περίπτωση να είναι κανείς χριστιανός, είτε καλόγερος είτε ἕγγαμος, και να θεωρεί ότι η μονολιθικότητα του χαρακτήρα του είναι το θεμέλιο της ζωής του;

Μονολιθικός είναι μόνον ο εγωιστής άνθρωπος, που νομίζει πως ό,τι έχει ως δική του συνήθεια, ως δική του ανάγκη και αδυναμία, αυτό και θα συνεχίζει εσαεί, έχοντας τον υπηρέτη του, δηλαδή τον σύντροφό του. Καταλαβαίνουμε όμως ότι αυτό είναι δαιμονικό. Χριστιανός σημαίνει διαρκής κίνηση αλλαγής, πορεία εν Χριστώ, προκειμένου να βρίσκεται πάντοτε και αδιάκοπα στον δρόμο του Χριστού, δηλαδή στον δρόμο της αγάπης και της ταπείνωσης, που θα πει στον δρόμο της υπομονής. Υπομονή και ετοιμότητα αλλαγής του εαυτού μου είναι έννοιες παράλληλες και αιτιωδώς συσχετισμένες. Η μία παραπέμπει στην άλλη. Πώς το λέει ένα παλιό όμορφο τραγούδι; «Ρούχα μαζί που πλύθηκαν κι ἔχουνε γίνει ροζ». Είναι τυχαίο που οι αληθινοί και σοφοί Γεροντάδες στο Άγιον Όρος, όταν ερωτώνται συνήθως από εγγάμους τι να κάνουν για την πνευματική τους προκοπή, εισπράττουν ως απάντηση: «εσείς οι ἕγγαμοι ἔχετε τους δικούς σας Γέροντες. Κι αυτοί κυρίως είναι οι γυναίκες σας και τα παιδιά σας!». Ό,τι υπακοή καλείται να κάνει ένας υποτακτικός στον Γέροντά του στο μοναστήρι, την ίδια – τηρουμένων

των αναλογιών – καλείται να κάνει και ένας έγγαμος έναντι του ή της συντρόφου και συζύγου. «Ύποτασόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ», σημειώνει και πάλι ο απόστολος. Υπακοή σημαίνει όμως ξεκούνημα, αλλαγή, πέρασμα σε κάτι άλλο που ζητά ο/η σύζυγος, το οποίο με φέρνει στην κατεξοχήν αλλαγή, που είναι το κράτημα στον δρόμο του Χριστού, τον δρόμο της αγάπης.

pgdorbas.blogspot.com

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN